

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se p'lačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Domovinska postava.

Državni zbor je ravnokar sprejel novo domovinsko postavo po vladnem načrtu z malimi spremembami. Upati je, da jo potrdi tudi gosposka zbornica, in tako se bo kmetom vsaj ena dolgoletna želja izpolnila. Bil je res že skrajni čas, da se je domovinska postava predelala. Ako si govoril s kmečkimi župani, tožili so vsi enako, da jim nobena reč ni toliko težav napravljala, kakor skrb za obilno število revežev, ki so prebivali v tujih krajih, od domače občine pa podporo zahtevali, kakor jim je velela stara domovinska postava. Bolj ko se kmetom slabo godi, bolj tišči ljudstvo v mesta in v tovarne.

Marsikdo je že v mladih letih svoj rojstni kraj zapustil; v mestu je našel dober zaslužek, pa ga tudi tam pustil, kar je seveda ugajalo mestnim trgovcem in krčmarjem. Ko se je pa postaral, da ni mogel več služiti, in je začel pomoči iskati, niso mu v mestu nič dali, ne denarne podpore, ne dovoljenja za beračenje, rekli so mu: »Išči pomoči pri svoji domači občini, kjer si rojen in kamor spadaš!« Tako je padlo na kmečke občine silno težko breme. Bolj reven ko je bil kak kraj, več ljudij ga je zapustilo, in toliko več revežev se je moralo čez nekaj let podpirati.

Naj je bila občina še tako revna, par goldinarjev podpore vsaki mesec morala je vsakemu revežu poslati. Če se je župan izgovarjal, da nima denarja, pritožil se je revež na deželni odbor, in tisti je županu ukazal, da mora nekaj podpore dati. Da je denar vkup spravil, moral je župan občinsko doklado povišati, in posestniki so morali plačati.

To breme se bo kmetom po novi postavi zdatno olajšalo; kajti ona določuje, da spada vsak pod tisto občino, kjer že deset let prebiva; ako ima pa hišo ali obrtnijo ali kupčijo, da je davkom podvržen, prisedi domovinsko pravico že v petih letih. Kdor tedaj svojo rojstno kmečko občino zapusti in se v mesto podá, dobi v mestu domovinsko pravico in mora v boleznih ali starosti tam podporo dobiti, do svojega rojstnega kraja pa zgubi vse domovinske pravice. Tako se bodo kmečke občine mnogih revežev znebile.

Mestni poslanci so se tej postavi močno upirali, pa so morali vendar odjenjati. Zdaj pa tiščijo na to, naj bi skrb za reveže država prevzela. To bi bilo pa slabo za kmete; kajti država bi morala davke za toliko povišati, kar bi za reveže potrebovala, in velik del teh davkov bi zopet na kmete padel. Upamo pa, da se bo kmečkim poslancem posrečilo, to nakano meščanov zabraniti; saj vlada vendar dobro vé, da je v mestih več bogastva, ko na kmetih; kajti na deželi je malo ljudij, ki bi se v kočijah in na kolesih za kratek čas okoli vozili, brez dela dobro živeli in se po veselicah zabavali.

Trdo delo, črn kruh in velike skrbi, to je kmetova osoda.

So tudi na deželi nekatere občine, ki bodo po novi postavi v škodo prišle, namreč take, kjer se nahajajo tovarne in je torej mnogo revnega ljudstva. Vsem se pač ne more prav storiti, vendar pa bo velika večina kmečkih občin nove postave vesela; nekdo je izračunal, da je od sto kmečkih občin 95 po tej postavi na boljem in le pet na slabšem. Najbolj pravično bi bilo, ko bi tovarne, rudniške jame in fužine same skrbele za svoje delavce, da bi v starosti ne prišli sosedom na žlico.

Prošnja ptujskega okr. odbora za državno podporo.

Dne 16. oktobra se je naš vrlí poslanec, veleč. g. dr. Gregorec obrnil v zbornici poslancev na Dunaju do vlade s sledečo peticijo ali prošnjo, ki se je po njegovi želji vsprejela v stenografični protokol ali zapisnik. Prošnja se glasi:

Slavna zbornica! V ptujskem okraju se pečajo ljudje večinoma le s poljedelstvom in vinorejo. Haloške vinograde pa uničuje precej let sem trtna uš; zasledili so jo že na vseh krajih ob desnem bregu Drave, kjerkoli se sadi trta. Lani se je prikazala tudi na levem bregu v dveh občinah. Ne bo dolgo, da je bodo vsi vinogradi polni. V Halozah je mnogo vinogradov popolnoma uničenih; oni pa, ki še niso do cela uničeni, pač pa okuženi, nesejo prav malo in še to malo bode kmalu zginilo. A popravljajo se vinogradi le počasi. Zakaj? Zato, ker primanjkuje posestnikom potrebnih pomočkov, da bi popravljanje v vinogradih res kaj izdalo. Ta žalostna osoda tukajšnjih vinogradnikov pa je postala letos še bridkejša.

Meseca maja in junija je skoraj neprestano in hudo deževalo. Preobilna voda je odnesla veliko rahle t. j. najboljše zemlje raz hribe in gorice v doline in ravnine ter tam podsula travnike z blatom in s svižcem. Vsled vednega deževja tudi grozdje ne more biti kaj prida; namesto zažetih grozdov visijo na trsu le češulje.

Pa to še ni vse! Julija in avgusta meseca je pobila vrhu tega še tudi toča malo da ne vse občine tega okraja; torej tudi prihodnja leta ne bo veliko pričakovati v vinogradih. — Poljski pridelki so bili letos vsled deževja že itak slabi, takorekoč vodeni in premočeni, a toča jih je tako poškodovala, da se v nekaterih občinah resno bojijo lakote. Uradno se ceni po toči in povodnji v ptujskem okraju povzročena škoda na 180.000 gld.; oni, ki so prišli takorekoč na nič, trpijo 80.000 gld., v celem okraju pa 200.000 gld. škode.

C. kr. okr. glavarstvo je vse potrebno ukrenilo, da

izprosi na dostojnem mestu potrebno pomoč v tej sili. Zato izraža okrajni odbor le še prošnjo, da naj slavna zbornica vsprejme dotične vladne predloge.

Isti okrajni odbor pa si osoja opozoriti slavno zbornico, da je tudi v onih krajih, kjer še ni trtne uši, letos toča tako pobila, da najmanj tri leta ne bo kaj brati — a obdelani pa vinogradi vkljub temu vendar-le morajo biti. Bi-li ne bilo za vinogradnike, pa tudi za državno blagajnico bolj ugodno, da se vinogradi takoj zasadijo z ameriškimi trsom, kakor da bi se obdelovala domača trta, ki je večinoma že okužena ali vsaj v kratkem gotovo bode. Za to zasajanje pa je malokateri posestnik dovolj premožen.

Da se po trtni uši uničeni vinogradi popravijo, posojujeta vsako leto država in dežela nekaj denarja poškodovanim posestnikom brezobrestno. Takih posojil imamo v ptujskem okraju do sedaj še prav malo. Sicer je res prav malo posestnikov prošilo za to podporo. Pa zakaj? Bržkone zato, ker se prvim prosilcem prošnje večinoma niso uslišale. To je marsikaterega posestnika ostrašilo, da si ni upal slične prošnje uložiti. Ako se bode gosposka odsihmal bolj ozirala na prošnje za brezobrestna posojila, se bodo gotovo tudi v ptujskem okraju od dne do dne zdatno množile. Denarja bi gotovo zmanjkalo, ako bi se posojal neobrestno vsakomur, ki je poškodovan in podpore potreben. Štajarska dežela pa je letos veliko trpela zavolj vremenskih nezdod in slabe letine. Ona sama nikakor ne zmore potrebnega denarja. Zato nam mora na pomoč prihiteti — država, in nam pripomoči brž ko mogoče in kolikor največ mogoče. Dosedanja postava pa določuje in dovoljuje neobrestna posojila le posestnikom, katerim jih je pobila toča. Taki vinogradi sicer res niso za vedno, pač pa za precejšno vrsto let takorekoč tudi uničeni. Da se tako oškodovanim posestnikom tudi na prej omenjeni način pomore, se mora ali dotična postava spremeniti, ali pa naj poseže — kar je menda bolj prilično — država vmes s tem, da kar naravnost sama dovoli in določi poškodovanemu okraju toliko neobrestnega posojila, kolikor ga je treba po davkarijskem preračunjenju in ocenjevanju škode ter po številu in velikosti uničenih vinogradov.

Podpisani okrajni odbor predlaga torej slavni zbornici prošnjo, naj ona deluje pri vis. ministerstvu nato, da se 1. odloči za vinograde, uničene po trtni uši, večja svota denarja ter da se prošnje odsihmal ugodnejše in hitrejšje rešujejo, ne pa da bi čakale — kakor se je dosedaj godilo — dalje ko leto dnij odgovora; 2. da se tudi za vinogradnike, po toči za več let oškodovane, določi primerna svota po c. kr. okrajnem glavarstvu, da jo razdeli med oškodovane posestnike kot neobrestno posojilo.

Okrajni odbor ptujski, dne 10. oktobra 1896.

Cerkvene zadeve.

Pomisijonska slovesnost v Framu.

Srečni dnevi sv. misijona so nam brzo potekli, nauki pa in veselje srca nam je v najslajšem spominu. Zato so nam gosp. župnik obečali za dan 28. oktobra neko pomisijonsko slovesnost ali zahvalnico sodelajočim gospodom, zlasti pa milostljivemu knezoškofu za tako požrtvovalni in sijajni sklep sv. misijona. Težko in z napetim srcem smo pričakovali dneva te svečanosti, ki se je tudi lepo obnesla.

Na predvečer ob 2. uri so nas čakali trije tuji spovedniki iz Maribora in Slivnice, ki so spovedavali do

trdne teme. Ob 1/2.6. uri se zglasijo zvonovi v veselem trijančenju »Večne luči« — in v trenutku je na posredovanje vrlega predstojnika g. Janeza Gerta angel ljubezni prižgal lučico na vsakem oknu cele vasi, ker v sleherni hišici je ljubezen do višjega pastirja doma. Brž zadonijo topiči izpod starega grada, ki sosedom javijo slavnost bodočega dneva. Na vrhuncih naše fare pa se zažarijo kresi, kakor znamenje goreče ljubezni, ki v plaminskih sreih nepopačena tljeje. »Kaj takega še Fram ni imel« — je bila splošna govorica.

Noč nam je mirno in sladko pretekla. Pa že ob 4. uri zjutraj nas zvonovi in strelba zopet zbudijo, ter vabijo v cerkev k službi božji, ki se je začela ob 1/2.7. uri s pobožnostjo sv. rožnega venca, opravili so jo č. oče Nikolaj iz Maribora, in mnogoterim podelali sv. obhajilo. Potem so še služili sv. mašo č. g. Janez Toman, kaplan slivniški, in obhajali vse, kateri na skupno sv. obhajilo niso mogli počakati.

Ob 10. uri stopijo na pridiznico č. g. Franc Heber, župnik iz Spodnje Poljskave, ter v mili besedi razložijo pomen te slovesnosti, in so nam priporočali zahvaliti se: Bogu, škofu, duhovnikom, starišem. Zdaj stopijo domači župnik, spremljani od slivniških gospodov, pred oltar k slovesni maši — v navzočnostih ednajsterih gospodov duhovnikov, županov, šolskih možev, opletenih družic in obilno pobožnih domačinov in tujev, ki so v čutiljivi gorečnosti popevali ter molili višjemu pastirju za milost, zdravje, zveličanje — v zahvaležnem spominu na slovesni sklep sv. misijona dne 27. septembra.

Med sv. mašo je bilo skupno obhajilo, katerega se je udeležila razvun opletenih družic tudi lepa truma, do 400 drugih ljudi, ki smo je vsi Bogu darovali za mil. nadpastirja. Po službi božji peljejo g. župnik šolarje in družice v župnišče, ter so jih ondi veselo pogostili.

Pri skupnem obedu so se vršile prisrčne napitnice v zahvalo mil. knezoškofu, kakor tudi navzočim petnajsterim gospodom. — Tako spoštuje in ljubi slovenski narod — na Štajarskem svojega nadpastirja in škofa!

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Marija Magdalena v Mariboru 53 gld., Zavrče 3 gld. 70 kr., Stari trg 14 gld. 22 kr., Kapele pri Brežicah 5 gld. 14 kr., Sv. Urban nad Ptujem 14 gld. 05 kr., Velika Nedelja 15 gld. 22 kr., Sv. Janž na Peči 3 gld., Zabukovje 5 gld., Podgorje 10 gld., Planina 2 gld. 20 kr., Polje 10 gld. 50 kr., Sv. Lenart pri Vel. Nedelji 25 gld., neimenovana dobrotnica 15 gld.

Gospodarske stvari.

Poprimite se zimskih hrušek!

Kdor hoče hruške v denar spraviti, priskrbi si naj v svoj sadovnjak prav veliko zimskih hrušek in pa hrušek, ki so med najprvimi zrele. V drugi polovici poletja, kakor tudi v jeseni nimajo hruške nobene prave cene, ker jih je večjidel na obilico. Pač pa poskoči njih cena o časih, kedar jih primanjkuje, kedar jih ima zrele le ta ali oni gospodar.

Vrhu tega mi bode vsakdo pritrdil, da se navadne hruške, ki poleti in v jeseni dozori, ne dajo dolgo in vspešno hraniti. Temu nasproti ostanejo zimske hruške celo zimo in še spomladi, skoraj do poletja sveže, okusne in brez pogreška. Vsled vseh teh okolištin v dobrih lastnostih plačujejo se neredkokrat po desetkrat dražje, kakor navadne hruške. Če jih pa gospodar ne misli prodati, mu tudi doma prav pridejo. Kajti ravno ob onem žalostnem, postnem času, ko nima kaj svežega

v usta dejati, dozoriijo mu zimske hruške ter se mu v slast ponujajo. Gotovo so tudi pred dolgimi prsti zmogivčev bolj varne, kakor druge, ki ob navadnem času žetve vabijo mimogredočega, da si jih privoščii.

Nihče pa se mi ne sme izgovarjati, češ, kdo bo imel s temi hruškami sitnosti. Kajti posebne pozornosti ali posebne odgoje ne zahtevajo, ampak ravno toliko in ne več ne manj, kakor hruške vsakdanje sorte. Če pa dvomiš, kakšnih hrušek bi si nasadil, ne odlagaj dolgo, ampak obrni se ra bližnjega pomologa t. j. na takega, ki se razume na sadjerejo in rad ti bo postregel z dobrim svetom. Kdor hoče imeti hruške le za domačo rabo, stori najboljše, če pogleda na svoje sosedo, da zve, katera vrsta hrušek v njegovih tleh najbolj ugaja.

Seveda si sme hrušek več različnih vrst omisliti, finejše in imenitnejše pa le, če ima zemljo in sploh celo lego za nje pripravno. — Še enkrat opozorimo slovenske gospodarje, naj se poprimejo zimskih hrušek bolj, kakor se to do zdaj godi. Le hruške te vrste bodo kaj pri našale v žep.

Kako jajca shranjevati?

Kolikor hypermanganičnega kalija na nož gre, zmešaj z 2 l čiste vode, dokler ne dobi prav rudeče barve. Sveža in dobro oprana ter otreana jajca deneje se v to mešanico tako, da so do cela v vodi. Če niso jajca dosti osnažena, ne pomaga nobena, še taka vestna skrb, noben mangán prav nič, kajti od nesnage od zunaj lupine pride najlažje in najrajši gniloba v jajce samo.

Ko so se jajca namakala eno uro, se vzamejo iz tekočine, se dobro oterejo, v čist, bel papir zavijejo ter v jerbasu ali škatli na suhem, ne premrzlem kraju shranijo. Več ko pol leta ne bodo dobila tako shranjena jajca nobenega neprejetnega duha ali okusa. Pač pa se to rado zgodi z jajci, ki so v slami, v rezanici, v apnu ali žaganju shranjena bila.

Ni-li to preprosto, a tudi vredno sredstvo, katerega naj bi se ta ali ona gospodinja vsaj v toliko poprijela, da bi se o njegovi veljavnosti in imenitnosti prepričala? Še nekaj drugega imam cenjenim gospodinjam razodeti. Mesto hypermanganovega kalija, katerega si bodele gotovo težko zapomnile, raztopite v vodi dovolj soli ter namakajte dobro očiščena jajca v to mešanico. Potem jih oterite, zavite v bombaževino ter shranite v jerbasi na suh, zračen kraj, kjer nas bodo nepoškodovana čakala celo zimo in še dalje, dokler jih ne bodele — porabile.

Sejmovi. Dne 7. novembra na Ponikvi. Dne 9. nov. v Selnici ob Dravi in pri Sv. Petru pri Cmureku. Dne 11. nov. v Oplotnici, pri Sv. Martinu na Paki, v Šmartnem pri Slov. Gradcu, v Marenbergu, Lipnici, Hočah, Ormožu, Sromljah in na Laškem. Dne 12. nov. na Bregu pri Ptujii (za svinje).

Dopisi.

Iz Št. Jurija ob juž. železn. (Dan veselja.) Dolgo smo čakali na novega g. župnika. Na god sv. Uršule so se pripeljali k nam č. g. Vincenc Plaskan, ki so bili sedemnajst let župnik v Zibiki. Nam starejšim so dobro znani, ker so pred 20 leti pri nas služili kot kaplan. V nedeljo, dne 25. oktobra pa se je vršilo slovesno vmeščenje novega g. župnika. Ves trg se je praznično oblekel. Raz vsako hišo je plapolala zastava. Na glavnem trgu je stalo par slavolokov z napisii. Od Botričnice dol pa so gromeli topičii, da se je zemlja gibala. Vrli tržani so priskrbeli tudi godbo, da je vso svečanost poviševala. Naša požarna bramba je skrbela

za lep red ter zabranila pri toliki množici ljudii nevarno gnečo. Ob polednajstih se je sestavil slavnostni sprevod, ki je spremljal g. župnika iz župnišča v okinčano župno cerkev. Tje jih je spremljalo 15 duhovnih sobratov, naš župan, dr. Gustav Ipavic, z gg. svetovalci in odborniki, potem pa brezštevilna množica. V cerkvi se je najpoprej vršilo vmeščenje. To so zvršili v imenu mil. knezoškofa naš gospod dekan, Franc Jug. Med tem so stopili na prižnico preč. kanonik Karol Hribovšek, rojak novemu g. župniku. Razlagali so nam razmerje med župnikom in župljani. Bilo je že poldne, ko so g. župnik pristopili k oltarju, da bi prvokrat darovali sv. mašo za svojo novo čredo. Stregli so jim preč. g. kanonik Hajšek, ki so pred 28 leti bili pri nas provizor, potem pa dva sošolca našega gosp. župnika, veleč. gg. Jernej Voh in Janez Lenart. Prisostvovali so tudi naš g. dekan z mnogimi gospodi duhovniki. — K oboedu se je zbralo 20 odličnih gostov. Razun gg. duhovnikov se je udeležil kosila še g. župan, dr. Ipavic, potem zdravnik g. N. Ripšl in g. Kartin in g. Praunseis. Ko se je napilo na zdravje našega mil. knezoškofa, se je takoj odposlal po brzojavu izraz spoštovanja in pokorščine. Le prehitro je prišla ura, ki nam je odpeljala drage goste. Da bi vsaj novi g. župnik ostali prav dolgo pri nas!

—o—
Od Sv. Florijana na Boču. († prof. Luka Kunstek.) naš rojak, nam je zapustil lep izgled domoljubja. Svoj rojstni kraj je kaj ljubil, rad zahajal s svojo gospo semkaj, večkrat je med letom obiskal najprvo svojega mladostnega prijatelja g. L. T. ter je pri nas bil vselej vesele, židane volje. Razume se, da smo ga po nedeljah in praznikih videli v cerkvi. Zanimal se je za vse v domačem kraju, svoji hiši očetovi je naročeval slovenske liste, potem trsove za vinograd; a še zadnji teden svojega življenja se je spomnil domače cerkve ter ji je volil petdeset goldinarjev, koje smo iz roke njegove gospé-udove hvaležno sprejeli. V prejšnjih letih je kaj malega večkrat daroval za cerkve, in sedaj še slišimo, da dobi domači kraj mnogo knjig za malo knjižnico; vse to, da nam ostane v pobožnem spominu. Bog mu bodi mil!

J. V.
Iz Pattona v Severni Ameriki. (Razne novice.) Pri vas so se volitve za deželni zbor že končale. Tudi pri nas se bližajo volitve za predsednika ali presidenta Zveznih držav, katere bodo dne 3. novembra. Kakor pri vas, vlada tudi v Ameriki velik vihar pred volitvami, ker ima vsaka stranka svojega kandidata, za katerega se poteguje. Volilni možje gredo na določeni dan na volišče, kjer oddajo svoje glasove, bodisi za republikanca ali demokrata. Kar je delavskega stanu, voli republikanca, kmetje in katoličani pa se potegujejo za demokrata, ker se republikanci držijo luteranske vere. Tem je katoliška vera trn v peti, hočejo jo s koreninami vred uničiti. Bog zna, kako se še le kaj v Braziliji godi, kjer so, kakor poročaa »Amerikanski Slovenec«, pomorili že več katoliških duhovnikov ter razdrli tudi nekaj cerkev. Tukaj se je bati ravno tistega, ako obvladajo pri volitvah republikanci. Nevarnost je tem večja, ker niso tu nič kaj stanovitni možje, ampak večinoma sami besedolomci, ki se dajo zapeljati od sladkih besed brezvernih agitatorjev ter glasujejo potem za sovražnega nam kandidata. V tej reči ste vi tam na Slovenskem veliko boljšii, ker je narod slovenski že tako probujen, da ve ločiti verno - narodnega možaa od liberalca, ter stoji trdno kot skala v boju za sveto stvar. Toda Anglež je, da se tako izrazim, figa-mož, ki že jutri prelomi, kar je danes pod prisego obljubil. Zadostuje že čaša piva ali malo žganja, takoj se da pregovoriti ter vleče z nasprotniki. — S Slovenskega sem bral žalostne novice, da je slovenskim kmetom vzet skoro ves živež, ker sta jim ga vzela toča in povodenj, in da ne bode

kmet skoro mogel plačati davka ter si pokupiti drugega potrebnega. K temu še so sejmi zaprti, da se živina ne more prodati. Res žalostno! Če je ljudstvo bolj revno, bolj ga tepe šiba. Mislim si tako, da bi bilo dobro z neke strani, da bi Bog obiskal tudi Američane s takimi kaznimi; kajti tukaj so ljudje zelo prevzetni. Česar ne povzijejo, vržejo kar proč. Kar se godi v posameznih hišah, taisto se opazi posebno po krémah in hotélích. Izborne jedi, celi hlebi belega kruha, ako je le malo že suh, odstranijo ter zavržejo v — stranišče. Ljudjo ne premislijo, da jim Bog lahko odvzame vse. Amerikancem še ni toliko zameriti, ker so že od mladih nog navajeni dobro živeti, pa početje onih, ki so iz Europe prišli, n. pr. Poljakov, se nikakor ne more odobravati, da zame-tujejo cele kose mesa in hrupa, ki jim je preostal pri mizi, ter jih mečejo v blato. Doma na Poljskem pa so ravno tisti morebiti stradali tako, da bi se jim lahko pajčevina napravila v želodcu. — Vreme imamo to leto zelo dobro in lepo; dežja je bilo zadosti, tudi toplote ni manjkalo. Meseca avgusta je bila velika vročina, september je bil že bolj hladen. Grozdje je bilo že o Mali Gospojnici zrelo. Živeža je prirastlo obilo tako, da je dobiti prav dober kup, da si vrednejšega človek želeti ne more. Samo denarja primanjkuje, kakor povsod, tudi tu, ker dela ni dobiti, kakor je bilo to mogoče pred tremi leti. Pa človek mora biti tudi z malim zadovoljen, saj pravi pregovor: Kdor malega ne časti, tudi velikega vreden ni. — Rastline in sadje dozorita prej, kakor na Štajarskem. Koruza je, ako se seje meseca junija, zrela že v septembru; sadja sploh je bilo lani, kakor letos prav obilo. — Vi kmetje slovenski, pa ne obupajte! Le bodite stanovitni v veri ter pričakujte boljše čase, saj za hudim pride vedno dobro, in Bog človeka nikdar ne zapusti. Z Bogom! Štajarski slovenski rojak.

Od gornje Savinje. (Solčavska cesta). Dobro bode, ako še dodam zadnji novici zaradi te ceste nekaj podrobnostij. Voda je novo cesto res strašno zdelala; porušena in odnesena pa odprana je za 350 metrov okoli; — za 200 metrov pa je na vrhu izprana in prod in kamenje odneseno. Ko je vzela že pred Solčavo most pa kos ceste pred vasjo, je za vasjo si naredila drugo strugo in preplavila veliko župnikovo njivo in jo s prodom in peskom posula. Ravno pod »iglo« je voda novo cesto tako podjedla pa kamenje tam kot cestni zid noter v savinjino strugo zazidan odnasla, da je cesta zdaj k večjemu pol tako široka, kakor prej; skala v vodo moleča zdaj gola stoji; celó hoditi je zdaj nevarno. Bila je pa voda najhujša dne 20. oktobra popoldne; dné 27. pa je bila voda še kalna, res nenavadna prikazen. Čudno tudi, da je vzdana spominska plošča, nemška seveda, celó blizu tam, kjer je cesta najbolj poškodovana. Taka cesta je slabo darilo za Solčavane, ako je bodo zdaj morale občine popravljati. Bode-li to storiti hotel deželni odbor, ki je poslal inženerja, nezadosti večšega, preračuniti moč planinskih vod?

Z Zdol pri Kozjem. (Letina.) Naj vam opišem letošnjega leta kroniko. A žalibog, moram zabeležiti v kroniko bolj slabo, kakor pa za dobro leto. Toča je tudi nas dvakrat obiskala; prvokrat dné 30. julija, ki nam je uničila skoraj ves up; drugič pa dné 22. avgusta. — Spravljanje poljskih pridelkov je že pri kraju. S spoletnimi pridelki smo prav zadovoljni, ker namlatili smo mnogo več od lani. Z jesenskimi pridelki smo pač bolj na slabem. Koruza nam je obrodila srednje, ker jo je toča in koruzni črv mnogo poškodoval. Krompir je vsled vednega deževja hudo gnil. Fižol, kolikor ga je po toči ostalo, bi bil skoraj po njivah sprhnel. Oves, proso in ajda sta obrodila srednje. Sadja je bilo malo, le nekoliko hrušek, jabolk, orehov in kostanja, sliv pa nič. Nekoliko smo dobili repe, korenja in zelja. Nabrali smo

malo, komaj toliko, da ga bodedo imeli le za božične in velikonočne praznike. — Žalostno je za ubogega kmeta, ki se trudi od jutra do večera v potu svojega obraza, da bi pridelal sebi in svoji družini vsakdanji kruh; a pride ledeni bič, od Boga poslan, in uniči mu ves up in trud. Ljubi Bog, blagoslovi te pridelke, ki jih je ubogi kmet letos spravil v svoje žitnice in shrambe, da bo mogel pošteno preživiti sebe in svojo družino čez dolgo zimo; a prihodnje leto nas varuj šibe potresa, povodnji in grozne toče! —k.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so podelili ministroma Bilinski in Gleispach red železne krone prve vrste zato, ker je prvi dognal davčno, drugi pa justično preosnovo. — Te dni se vrši poroka nadvojvodinje Marije Doroteje, hčere nadvojvode Jožefa, s francoskim princem Filipom Orleanskim. — Mesto Dunaj vzame v svojo skrb plinovo svečavo. S tem si prihrani milijone, katere je dozday dobivala angleška družba. — Pri večerajšni volitvi mest in trgov za nižjeavstrijski deželni zbor so si krščanski socialisti priborili 21 mandatov. Vsled tega bodo v tem zboru imeli krščanski poslanci močno večino. Vesela vest!

Češko. Mladočeški klub je izključil poslanca dr. Vašaty-ja, ker je ta že večkrat udrihal po svojih tovariših; poslednjič v Mirovici, ker so mu volilci izrekli popolno zaupanje. — Nekdaj toli mogočna liberalna »nemška levica« razpada, ker so se od nje ločili nemški poslanci iz Češke.

Moravsko. Te dni so volili mesta in trgi zastopnike v deželni zbor, dné 4. novembra pa še veleposesniki. Ker so ti volili liberalce, bodo še zanaprej nemški liberalci vladali v tej deželi, kjer sta blizu dve tretjini Čehov.

Tirolsko. Tridentinski namestniški oddelek je vlada opustila. Njegov prvi uradnik je premeščen k nižjeavstrijskemu namestništvu na Dunaj, ostali pa v Inomost.

Štajarsko. Deželni glavar, Edmund grof Attems, je postal tajni svetovalec presvetlega cesarja. Grof Badeni je grofu Attemsdu od tega odlikovanja pripomogel bržčas zaradi tega, da se bode rajši umaknil grofu Wurmbrandu, ki gotovo postane zopet deželni glavar.

Koroško. Slovenci pridno pobirajo za pobita okna velikovško šole. — Povodnji so oni teden napravile veliko škode. Pokazalo se je, da so razne vodne stavbe kaj slabe. — Prevalsko katol. delavsko društvo zboruje prihodnjo nedeljo v Farni vasi. — Lovske postave, katero je letos sklenil deželni zbor, svetli cesar niso potrdili.

Kranjsko. V velikolaškem, ribniškem in kočevskem okraju je pri dopolnilnih volitvah za deželni zbor zmagal »narodni« kandidat Višnikar, pa samo s pomočjo nemških Kočevcev. — V Ljubljani se namesto sedanjega »mesarskega mosta« postavi v dveh letih nov most, ki se bode imenoval Franc-Jozefov most. — V nedeljo se je v Ljubljani blagoslovila nova, krasna hiša »Glasbene Matice«.

Primorsko. Za državnozbornske dopolnilne volitve v goriških mestih se je sprvega oglasilo osem kandidatov, toda pet jih je sčasoma odstopilo. — Tržaški mestni odbornik Gorjup, vrl Slovenec, je odložil odborništvo, ker mu je laška večina izrekla po krivici grajo, češ, odbornika Veneziana je imenoval žida. —

V Šklednju pri Trstu so se v nedeljo hudo stepli laški in slovenski delavci.

Ogersko. V torek se je vpricho vseh ogerskih ministrov in ministrov Krieghammerja in Kallaya zaključila milenijska razstava. — Dozdaj je v državni zbor izvoljenih 274 liberalcev, 37 nacionalnih poslancev, 48 Košutovcev, 6 pristašev neodvisne, 21 pristašev krščanske ljudske stranke in 9 »divjakov«. Liberalci so pridobili 64 mandatov, po kaki turški »maniri«, je vsem znano.

Vnanje države.

Rim. Za apostolskega nuncijsa v Parizu so sv. oče imenovali viterbskega škofa, Evgenija Clari-ja, Tarnassi-ja pa za nuncijsa v Holandiji. — Umrlo je kardinal Hohenlohe, brat nemškega kanclarja. Pod sedanjim papežem je že 115 kardinalov umrlo.

Italijansko. Senat ali gosposka zbornica je povodom kraljevičeve poroke vsprejela 36 novih članov. Med temi so večinoma uradniki, častniki, pa tudi višji plemiči, vsi pa več ali manj hudi nasprotniki katoliške cerkve.

Angleško. Ne samo stari Gladstone, ampak tudi drugi imenitni Angleži prirejajo velike shode v prid krščanskih Armencev v Turčiji. Te dni se v tej zadevi podpisuje tudi velika peticija, ki se pošlje kraljici Viktoriji.

Nemško. Vlado je v veliko zadrego spravilo odkritje Bismarkovo glede na tajno zvezo Nemčije z Rusijo od leta 1880. do 1890. Mi avstrijski Slojani samo to rečemo: Toli hvalisana »nemška zvestoba« ni vredna pol pipe tobaka. Avstrija se naj prej ko prej odkriža trozveze! Ne Nemčija, pa tudi ne Italija nam nikoli nista res prijazni.

Rusko. Car Nikolaj bojda namerava predlagati, naj se skliče mednarodna konferencija, da določi, kako urediti turške razmere. — Vlada v kratkem izdela novo postavo, ki bode določala, kdo dobi ruske državljske pravice. — Prih. leto bode popisovanje ljudi, ki bode stalo okoli 4 milijone rubljev.

Rumunsko. Te dni se pri kralju Karolu mudi srbski kralj Aleksander. Tega je kralj Karol vsprejel, kakor vsprejme kraljev sosed svojega kraljevega sosedu, družega pomena pa nimajo razne slavnosti, ki se prirejajo v Bukarešti na čast srbskemu vladarju.

Turško. Minister financ bode bojda v bodoče kak Avstrijec ali Francoz. Ministri vnanjih stvarij, poljedelstva in javnih del bodo turški kristijani, ki se bodo nastavljali tudi v drugih službah, posebno med krščanskim prebivalstvom. Vse lepo, pa neverjetno. — V Epirusu je bil med makedonskimi ustaši in turškimi vojaki krvav boj. Turčini so bili premagani.

Špansko. Vlada je sklenila, da vzame na posodo 400 milijonov. — Na Kubi so Španci na več krajih premagali majhne ustaške čete. Tudi se govori, da se je Špancem udal ustaški vodja Maceo. Če je to res, s tem še ne bode ondi mir napravljen, kakor še tudi ni na Filipinskih otokih. Posebno je za Špance neprijetno, da je v severno-ameriških Zveznih državah izvoljen za predsednika republikanec Mak Kinley.

Za poduk in kratek čas.

Madjari in njih navali na slov. Štajar.

(Zgodovinski spominki; piše M. Slekovec.)

(Dalje.)

Tudi Tököly je bil k zboru povabljen, pa ni prišel. Obljubil je sicer, da bode svoje trume razpustil in

ohranil mir, ali njegov zaveznik, Turek, je hotel boj in tudi Tököly je bil enakih mislij. Pred obzidjem trdnjave Füleka je prejel Tököly od Turkov krasno diplomo, ki ga je imenovala kralja Krucev in mu podelila gospostvo čez srednje Ogersko. Za to pa je obljubil plačati Turkom vsako leto 40.000 piastrov davka in biti jim s svojimi trumami v pomoč. V znamenje svoje oblasti je prejel buzdovan in zastavo, pozneje tudi krono in je bil odzdaj Turčiji podložen »hospodar«.

Ko so se brezštevilne turške trume l. 1683. proti Dunaju pomikale, kazal jim je kralj Krucev najkrajšo pot; njegove čete so pa kot turška reserva ostale na Ogerskem ter se od tam razlile na razne kraje. Takrat so Kruci prirazbijali prvokrat v slov. Štajar. Precejšnja truma teh divjakov je namreč pri Veržeju prekoračila Muro ter razsajala čez vse grozovitno na Murskem polju. Kamor so divjaki prišli, ropali so in žgali; ljudstvo je bežalo v hribe in hoste in se tam poskrilo. Vse, kar se je dalo odnesti, vzeli so Kruci s seboj; hrame, kleti in druga poslopja so pa razdjali in užgali. Takratni vikar pri Mali Nedelji, Simon Pornat,¹⁾ je zbral potem svoje farane in okoličane ter nje peljal proti Soboti in Tišini, kajti bilo se je bati, da Kruci zopet prihrujejo. Tam jim je bral sv. mašo in jih k boju spodbudil.

Po slavni zmagi, ki so jo krščanski junaki dne 12. septembra l. 1683. pred Dunajem čez krutega Turka pridobili, imeli so tudi naši kraji pred ogerskimi puntarji nekoliko časa mir; kajti Tököly se je s svojimi trumami pomaknil na zgornje Ogersko, kjer ga je dne 17. sept. l. 1684. general Schulz precej potolkel in mu več trdnjav vzela. Tudi novi veliki vezir Ibrahim, satan imenovan, (prejšnjemu je bila zaradi zgube pred Dunajem glava odsekana), Tököly-ju že več časa ni prav zaupal ter ga je hotel odstraniti. Povabil ga je torej k sebi, in kralj Krucev je bil v železje zakovan in je moral v Drenopolje. Brez dvoma bi bil tam umorjen, pa neki krščanski junak je njegovemu nasprotniku, divjemu Ibrahimu, kmalu po tem v krvavem boju glavo odsekal, in Tököly se je vrnil nazaj na zgornje Ogersko ter začel s svojimi trumami zopet okoli razbijati in ropati. Tudi v ljutomerske kraje je l. 1685. neki Pelhazy, Tököly-jev privrženec, z nekaterimi Kruci zopet prirazbijal, si okoli Sv. Križa po Murskem polju raznoterega blaga naropal, nekatere hiše užgal in se potem tako naglo, kakor je bil prišel, zopet čez Muro na Ogersko vrnil. Pri tej priliki so Slovenci uplenili petletnega otroka, sina Ibrahimovega, bivšega paše v Budi, ki je bil potem dne 8. junija l. 1687. pri Sv. Miklavžu v Ljutomerskih goricah krščen.

Nekaj časa je Tököly še po Ogerskem rogovilil, toda njegove trume, od cesarske armade vedno nadlegovane, so se manjšale od dneva do dneva. Dne 19. januarja l. 1688. morala se je udati tudi njegova najmočnejša trdnjava Munkacz, katero je njegova soproga Helena Zrinjska bila dve leti junaško branila. Med raznimi dragocenostmi, ki jih je cesarska armada tukaj uplenila, bila je tudi krona kralja Krucev. Podobna je dragonski čeladi. Spodnji del je vijolične barve in štiri prste na široko obrobljen s čistim zlatom; zgornji del je pa obokast in bel, s platnom obšit in kinčan z velikim dragocenim kamnom.

Kralj Krucev je prišel ob svojo krono, zato pa ga je turški veliki vezir l. 1690. imenoval velikega kneza erdeljskega. In ko se je Tököly s svojimi ostalimi trumami tje podal in še tam nekoliko let rogovilil, imeli

¹⁾ Simon Pornat ni bil nikdar župnik v Ljutomeru, kakor se je do zdaj v obče trdilo. Iz njegove prošnje za župnijo Sv. Križa na Murskem polju je razvidno, da je služil tri leta med krivoverci v „Neuhaus-u“ na nižjem Ogerskem, od tam pa je l. 1682. prišel za vikarja k Mali Nedelji. Dne 6. februarja 1687 je bil prezen-tiran za župnika pri Sv. Križu, kjer je umrl dne 25. jan. 1692.

so prebivalci slovenskega Štajarja precej časa mir pred Kruči.

Vsled sijajnih zmag slavnega Evgena je bila Ogerska rešena turškega jarma, toda Ogrji so kazali za to malo hvaležnosti. Zaradi nekaterih malenkostij je začelo po vsej deželi vnovič vreti, in vsak čas se je bilo bati nove ustaje, kajti nezadovoljnost, katero so francoski najemniki natihoma podpihovali, je do vrha dokipela. Tudi poglavar nezadovoljnih trum se je kmalu našel in sicer Franc Rakoczy II. (Dalje prih.)

Smešnica. Paznik vpraša kaznjenca v ječi: »Kaj si vendar zakrivil, da moraš zdaj tukaj sedeti?« — Kaznjenc reče: »Vlak sem zamudil!« — »O, zaradi tega gotovo nisi zaprt!« — »Pač, pač, odgovori kaznjenc, ko vlaka ne bi bil zamudil, odpeljal bi se čez mejo v drugo državo, in bi zdaj bil prost!«

Razne stvari.

Domače. (Najvišje potrjenje.) Presvetli cesar so potrdili izvolitev g. dr. Franca Jurtela načelnikom okrajnega zastopa v Šmarjah in izvolitev g. Franca Andrejek-a njegovim namestnikom.

(Imenovanje.) Cesarskim svetovalcem je imenovan slavni slovenski skladatelj, gosp. dr. Gustav Ipavic, župan v Št. Juriju ob južni železnici, ki je nedavno bil odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono.

(Promocija.) G. doktor Janko Majciger si jemlje čast, svojo dne 31. oktobra t. l. na c. kr. vseučilišču v Gradcu izvršeno promocijo v doktorja vesoljnega zdravilstvu s tem najljudneje na znanje dati.

(Ponavljanje sv. misijona) bode v slov. jeziku v Mariboru v cerkvi sv. Alojzija od dne 8. do 15. novembra. Vodila je bodeta dva častita patra jezuita.

(Cerkvena in šolska vest iz Ljubnega.) Prenovljena ter povečana župnijska cerkev na Ljubnem bode v nedeljo blagoslovljena. — Pomožna učiteljica na Ljubnem je postala gospa Lorger; upamo, da pride kmalu stalna učiteljska moč, ker s krpanjem le poduk trpi.

(Šolske vesti iz Petrovč.) Minoli teden je bil v Libojah od udov krajnega šolskega sveta izvoljen g. Franc E. Fridrih načelnikom in Anton Vizjak namestnikom. V Petrovčah pa je bil izvoljen tudi g. Fr. E. Fridrih načelnikom in č. g. kaplan Matej Osenjak namestnikom. Sedaj je v občini Petrovče vse občinsko in šolsko gospodarstvo v katoliško-narodnih rokah.

(Nov, močan vrelec.) Po hudih nalivih zadnjega tedna se je v Solčavskih planinah pri Osojniku zemlja sesedla, ter je nastal ondi nov, močan vrelec.

(Iz Rečice v gornji Savinjski dolini.) Splošna želja je, da bi dosedanji gosp. načelnik krajnega šolskega sveta na Rečici še naprej to mesto zavzemal.

(Nov križev pot) za šmihelsko cerkev nad Mozirjem bode izdelal akademični slikar g. Ivan Gosar, ki zdaj stanuje v Celju v »Narodnem domu«.

(Plašč po vetru.) V zadnji številki »Slov. Gospodarja« prinesli ste medoticami spis zadevajoč mojo osebo, ki je popolnoma neresničen. Pozivljam Vas na podlagi § 19 tisk. zak. z l. 1862, da sprejmete nespremenjen v prihodnji številki naslednji popravek: Neresnica je, da bi bil pri banketu na Svetec-evem shodu zabavljaval proti »k a p l a n o m i n k l e r i k a l e m«. Res pa je, da nisem med celim govorom niti jedenkrat zinil besedo kaplan ali klerikalec. Resnica je, da sem koncem svojega govora rekel: »Obžalovati je, da so takemu možu, ki je vzor-poštenjaka glede narodnosti, kakor tudi glede naše svete vere, izvile mlajše moči vodstvo narodne politike

iz rok; možu kateremu je bilo vedno vzor braniti pravice naroda in svetinje svete cerkve. Dal Vsegamogočni, da pride kmalo čas, da bodo t i z a s l e p l j e n c i spregledali in uvideli, koliko krivice so delali današnjemu slavljencu, ki je z najčistejšim namenom oral ledino slovenstva z rajnim Božidarom Raič-em in dr. Janez Bleiweisom. Temu možu dvigam svojo čašo, izročajoč mu pozdrav štajarskih Slovencev in mu kličem: Bog ga živi! — V Celji, 4. okt. 1896. Dragotin Hribar.

(Z Vranskega.) Dne 3. novembra je bila volitev odbora okrajnega zastopa na Vranskem. Načelnikom je bil izvoljen č. g. Franc Zdolšek, župnik pri Sv. Juriju ob Taboru, namestnikom g. Janez Apat, posestnik pri Sv. Juriju ob Taboru. V odbor so bili voljeni: Jožef Pauer, trgovec iz Braslovč; Edv. Lauterbach, tovarnar na Polzeli; Anton Plaskan, trgovec iz Braslovč; Franc Kolšek, posestnik s Polzele; Mihael Rak, veleposestnik z Gomilskega in Vincencij Derča ravno od ondi.

(Iz Ljubnega v Savinjski dolini.) V zadnji številki »Slov. Gospodarja« je čitati: »G. dr. Fr. Velimek pa je zapustil Ljubno«. Ker se iz tega sicer kratkega poročilca vendar lahko različno sklepa, zato objavite, da ni res, da bi bil g. dr. Josip Vilimek, tukajšni okrožni zdravnik, »zapustil« Ljubno; nasprotno je res le, da je šel na kratek odpust na svoj dom v Prago, od koder se je dne 31. okt. zopet vrnil.

(Neznani tatovi) so nameravali pretekli teden okraati posestnika Plesnika na Dobrovrljah, braslovške občine; a na srečo jih je pastir prepodil. Sluti se, da niso bili iz devete dežele, ker jim je bilo znano, da je ravno isti dan prejel Plesnik blizu 900 fl. za prodani les.

(Zopet mlad duhovnik umrl!) Dne 3. nov. je umrl č. g. Ignacij Hauptmann, bivši kaplan marenberški, pri svojih stariših pri D. M. v Puščavi v 24. letu svoje dobe. Naj v miru počiva!

(Požar.) Dne 29. okt. je zgorela hiša z gospodarskim poslopjem vred Florijanu Pristoniku v Prebukovju pri Slov. Bistrici. Zgoreli so mu tudi vsi letošnji pridelki, razna oprava in pa bik, kojega niso mogli rešiti. — Dne 21. okt. pa je pogorel v Vojniku hlev Lešnikov, ne da bi se trški gasilci kaj zato zmenili.

(Roparski napad.) Večer dne 25. okt. sta napadla Jožef Frangež in Anton Dolenc sedlarja Martina Žunkoviča iz Brezule na Dravskem polju ter mu vzela srebrno uro in 1 gld. 80 kr. denarja. Malopridneža že ima sodišče pod ključem.

(V Dravi utonil.) Dne 28. okt. je šel v Mariboru dninar G. Holzmann k Dravi vode pit. Ravno takrat pa ga napade božjast in revež pade v reko in izgine valovih.

(Žalosten konec plesa.) V nedeljo, dne 25. okt. je v Ribnici pri »Kegelwirthu« Gašpar Schlosser A. Schweigerju, oba v službi pri Urbancu v Lehnu, z nožem prebodel prsi in pljuča ranil takó, da je revež, lepe in krepke postave mladenič, po velikih, neznosnih bolečinah dne 28. okt. umrl. Kakor se pripoveduje, je bil nož nabrušen za drugega.

(Cena letošnjemu moštu.) Na Zavrču so nekateri prodajali mošt po 25 kr. liter od preše. — Na dražbi cerkvenega mošta v Framu se je prodal polovnjak za 41 do 81 gld. Pri Sv. Petru niže Maribora pa se je cerkven mošt prodajal po povprečni ceni 18-6 kr., najboljši celo po 23 kr.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru sta darovala preč. g. kanonik dr. Jožef Pajek 20 gld. in č. g. Martin Jurkovič, župnik pri Sv. Petru niže Maribora, 10 gld. Bog plati!

(V odbor celjske čitalnice) so bili danes teden izvoljeni gospodje: dr. Jos. Serbec, dr. Iv. Dečko, dr. Juro Hrašovec, dr. Hinko Šuklje, notar Lovro Baš,

dr. Jos. Vrečko, Ivan Rebek in Ivan Bouha; za namestnike pa gg.: Fran Lončar, Janko Vavken, dr. Radoslav Pipuš in Pero Kostič.

(Vabilo.) K odborovi seji družbe duhovnikov dne 10. novembra (v torek) ob 11. uri predpoldne uljudno vabi preč. gg. odbornike Predsedništvo.

(Dijaški kuhinji na Ptuj) so darovali meseca oktobra p. n. gospodje: Dr. Fran Jurtéla, odvetnik v Šmarijah, 15 fl.; Sim. Rutar, prof. v Ljubljani, 5 fl.; Vid Janžekovič, kaplan v Čadramu, 1 fl. 50 kr.; mesečne doneske p. n. gg.: o. Belšak, minorit v Ptuj; Bratuša, beneficijar; Cilenšek, prof.; dr. Horvat, odvetnik; Moravec, mestni kaplan, vsi po 1 fl.; dr. Ploi, odvetnik, 3 fl.; Ožgan, c. kr. notar, 1 fl.; Sedláček, tajnik, 1 krono in Šalomon, mestne fare vikar, 1 fl. Razven teh doneskov je blagajnik prejel hranilno knjižico s 13 fl. Bog plati!

(Družba v čast sv. Družini nazareški.) Ta družba zdaj šteje v naši škofiji 22 tisoč 245 družin s 111 tisoč 630 udi. Samo od lani koncem maja do istega časa letos je k tej družbi pristopilo 5238 družin s 24 tisoč 403 udi.

(Moška in ženska podružnica) sv. Cirila in Metoda v Št. Jurju ob južni žel. imata v nedeljo, dne 8. novembra 1896 ob 4. uri popoldne v gostilni g. Frana Črnošek-a letni zbor z običajnim sporedom. Gosti dobro došli!

(Redno zborovanje) podružnice sv. Cirila in Metoda za Trbovlje in okolico bode dné 8. novembra popoldne ob 3. uri v gostilni gosp. Anton Volavšek-a v Trbovljah. Vspored: 1. Pozdrav gostov. 2. Poročilo o glavnej skupščini. 3. Pobiranje letnine. 4. Zapisovanje novih udov. 5. Volitev novega načelstva. Po zborovanju se bodeta volilcem predstavila deželna poslanca gg. dr. Josip Serbec in dr. Ivan Dečko. Za zabavo bodo skrbeli trboveljski tamburaši.

(Za duh. podp. družbo) vplačali so meseca septembra in oktobra čč. gg. Zagajšek Jož. 24 gld., Kostanjevec Jož. (letn. do 98) in Lom Fr. po 15 gld. (letn. do 97) dr. Meško Al. 17 gld., Gregore Pank. in Menhart Jak. (letn. do 97) po 11 gld., Zdolšek Fr., Štrakl Mat.

(letn. do 97) po 10 gld., Stole Mart. (ustan. dopl. letn. do 1900) in Presker Kar. po 5 gld., Valenko Fr. 13 gld., Čemažar Jan. 3 gld. (letn. do 97), Erjavec Pet., Simonič Fr., Merc Jak., Zernko K. (letn. do 97), Belšak A. (letn. do 98) po 2 gld., Mat. Stoklas star., Dupelnik Gr. po 1 gld.

(Konjiška podružnica) sv. Cirila in Metoda ima dné 15. novembra v hiši g. Petra Dobnik-a, gostilna Vidmar, letošnji redni občni zbor z navadnim dnevnim redom. Začetek ob 3. uri popoldne. Tega zbora se bode udeležilo tudi nedavno ustanovljeno pevsko društvo iz Konjic.

Iz drugih krajev. (Sv. oče) so v nedeljo, dne 25. okt. maševali v kapeli »sala del Trono«. Med drugimi romarji so bili pri tej sv. maši navzoči oni angleški romarji, ki so se prišli papežu zahvalit za apostolsko določbo glede neveljavnosti duhovniškega posvečenja anglikanske cerkve. Sv. oče so, hvala Bogu, vedno čvrstega zdravja.

(Stara »Presse«, ki je na Dunaju izhajala 49 let in je svoje dni večkrat pobijala skromne slovenske zahteve, zadnja leta pa zobala iz disposicijskih jaslji, je v soboto nehala izhajati.

(Najvišja stavba) na svetu bode novi stolp, ki ga sedaj zidajo v Chikagi, v Severni Ameriki. Visok bode 12 tisoč čevljev in bode veljal 800.000 funtov šterlingov. Na dnu obsega 326 kvadratnih čevljev.

(Trinajstletno spanje.) Na Francoskem spava neka bolnica že 13 let. Iz prva se je mislilo, da se Marija Decroix samo pretvarja, da bi izkoriščala radovedni svet, to menenje pa so ovrgli zdravniki. Spavajoča ni več ustala od leta 1883., izgleda kakor okostnica, diha, ter se hrani umetno z mlekom in rumenjanjakom od jajca. Ko je padla v to stanje, bilo jej je 22 let.

Loterijske številke.

Gradec 31. oktobra 1896: 73, 31, 90, 26, 52
Dunaj » » » 54, 79, 83, 4, 45

Preselitev.

Podpisani najuljudneje naznanja prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu, da se je preselil iz Šilerjeve ulice v **Narodni Dom, II. nadstropje, levo-vhod, na Cesarja Jožefa trgu**, ter se priporoča nadalje v vsa slikarska dela!

V Celju, dne 1. novembra 1896.

Ivan Nep. Gosar,
akad. slikar.

Učenca od 15—16 let starega sprejemem takoj v svojo pekarijsko obrt.

Florijan Plevček v Ponikvi.

Marija Pavlič

v Studencih nad Mariborom je zapustila dva sina, eno hčer in moža. 2-3

Zavarovalnica

išče zanesljivega zastopnika za Maribor. Ponudbe pod „zastopnik“ z dokazi zanesljivosti na upravnništvo tega lista. 2-2

Avstrijsko

podjetje daje postranski zaslužek. — Vprašanja pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante. 7

!! POZOR !!

Za izdelovanje mnogo žganj in likerov priporočam častitim gospodom trgovcem, oštirjem in kavarnarjem svoje najfinejše izvlečke (ekstrakte) iz svoje stare daleč sloveče tovarne.

Recepte priložim zastonj, kateri so tako zložno sestavljeni, da vsakdo, kateri zna čitati, najfinejše žganje ali likere lahko izdeluje. Naslov:

Emanuel Allina,

Fabrikant in Wien II., Taborstrasse 22.

1—6

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczer-ja prodaja jedino pristna

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga:

VII₂ Stiftgasse 19.

Dunaj.

Podružnica:

I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „Gummischmeidler“.

20

Zgubilo se je v nedeljo, dne 1. listopada t. l. nekje na potu iz Maribora v Hoče par čevljev in popotni kovčeg v vrednosti 13 gld. Kdor je isto našel, naj vrne proti plačilu post. najdenine lastniku Janez Ogrincu v Slivnici štev. 31. 1-2

Pristni brinjevec

iz štajarskih jagod razposilja franko na vsako avstrijsko pošto 4 litre za 5 gld. 50 kr. Franc Goričar, pošta Rečica (Rietzdorf a. d. Pack.) 1-5

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za **zobobolne** od 8.—12. in od 2.—5. ure.

v lastni hiši

vrtno ulice (Gartengasse) št 9 v Celji.

Ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato, kavčuk ali platino podlago in plombira z zlato itd. po amerikankem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delom. Zobovje ne ovira čisto nič žvečenja ali govorjenja. 11—12

!! Novo !!

Pokopališčni zapisnik Friedhofsprotokoll

po novem od preč. kn. šk. ordinarijata in c. kr. glavarstev potrjenim pokopališčnem redu sestavljen, se dobiva od slej pri nas 10 pol 35 kr.

„Narodne pesmi“

I. del 2. natis in II. del skupaj 20 kr., po pošti 23 kr. Kdor kupi 20 komadov, dobi jih za 20% ceneje.

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru, koroške ulice 5.

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljši, čudovito učinkajoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gld. 20 kr.

Stari konjak, izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gld. 50 kr.

Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franko.

Benedikt Hertl, vlastelin grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Štajerskem.

Zaloga: Gradec: J. Eichler, lekarnar; Alb. Müller, drogist.
Maribor: Al. Quandest, Gospoška ulica. 24

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajerskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleštnike in okrevance, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 37

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

ZAHVALA.

Najiskrenejšo zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so med boleznijo, kakor tudi ob smrti nepozabljive naše hčerke, oziroma sestrice, gospodične

ANICE NOVAK

tako ginljivo izkazovali svoje sočutje ter s tem lajšali nam nezno žalost na nenadomestljivi izgubi. Osobito pa se zahvalujemo milostljivemu gospodu opatu in vsej pračastiti duhovščini za tako obilno spremstvo pri pogrebu, nadalje čast. šolskim sestram in vsej šolski mladini, mnogoštevilnim darovateljem prekrasnih vencev, slavnemu „Slovenskemu pevskemu društvu“ za presunljivo petje in sploh vsem, kateri so bodisi na kakoršni koli način izkazali ljubezen in poslednjo čast blagi pokojnici.

V Celji, meseca novembra 1896.

Neutolažljivi ostali.

Čislane hišne gospodinje!

Kupujte samo

7—11

pravo Ölzevo kavo.

Zakaj?

Zato, ker po nji dobi kava prijetno dišavo in lepo zlatornjavo barvo; zato, ker je po preiskavi cesarskega svetnika gosp. dra. Englinga iz najboljših surovin skrbljivo narejena. — Zato, ker je izdatna. — Zato, ker je ta kava prijetna in užitna hrana.

Da se pri kupovanju ne motite, pogledajte vselej točno na ime

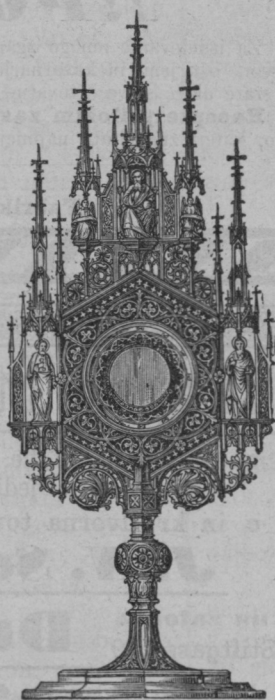
bratje Ölz.

— Na prodaj je v vseh boljših štacunih. —

Prodaja cerkv. mošta.

Cerkveno predstojništvo v Slov. Bistrici naznanja, da bode dne 9. novembra ob 10. uri predpoldne dražba cerkvenega vina, od 26.—28. oktobra branega, Ritoznojskega (Rittersberger) okoli 15 polovnjakov v tamošnji cerkveni kleti.

Orglje, s šestimi spremeni, čvetero oktav, pedal je z manualom zvezan, meh si lahko goni igralec sam; visoke so 2m 60cm, širok 1m 60cm, globoke 84cm, glas je zelo prijeten in cerkven, in bile bi torej prav primeren kinč za kako podružno cerkev ali hišo. — Cena je nizka in se izve pri Jak. Kurniku, organistu v Št. Lenartu v Slov. gor. 1-3

Karol Tratnik,

pasar in srebrar

stolne ulice v Mariboru (Domgasse) št. 1.

priporočam se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom za naročila

cerkvenih orodij in posode,

katere izdelujem iz zlata, srebra ali bronza, ali iz pozlačenih ali posrebranih družih kovin na primer: monštrance, kelihe, ciborije, lustre, svečnike, križe itd. v različnih slogih po naj-novejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Staro cerkveno orodje in posodo posebno dobro popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognju. 12—12

☛ Za vse svoje izdelke jamčim. ☛

!! Svoji k svojim !!

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

(Odgov. L. A. Brože.)